

lige så høj grad mod karakteren heraf. Spørgsmålet om, hvorvidt en påvirkning eller risiko er ”betydelig”, afgøres af et samspil mellem påvirkningernes styrke eller karakter og i den sammenhæng følsomheden af den pågældende naturressource, påvirkningens omfang, dvs. størrelsen af det påvirkede område eller antallet af individer, samt et tidsaspekt, herunder om skaden genoprettes naturligt inden for et kort(ere) tidsrum.

Samtidig må det med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet lægges til grund, at den betydelige skade eller risiko skal have en sådan karakter, et omfang og en almen interesse for andre end den eller de umiddelbart berørte, at den står i et rimeligt forhold til direktivets krav til de kompetente myndigheders håndtering af miljøskaderne, herunder ikke mindst kravene til supplerende og kompenserende foranstaltninger ved afhjælpning af skader på beskyttede arter og naturtyper og på vandmiljøet.

Det følger af direktivet, at de begreber, der er nødvendige til korrekt fortolkning og anvendelse af direktivets bestemmelser, skal defineres, især begrebet miljøskade, og at for begreber, der stammer fra anden relevant fællesskabslovgivning, bør definitionen være den samme, så der kan benyttes fælles kriterier og sikres ensartet anvendelse. Dette indebærer, at den skade, der i forhold til *vandramme*-, *habitat*- eller *fuglebeskyttelsesdirektiverne* udgør en betydelig negativ påvirkning i forhold til en naturressource, også må gøre det i forhold til *miljøansvarsdirektivet*, og at en sådan skade dermed vil udgøre eller indebære en miljøskade på vand eller beskyttede arter og naturtyper.

Direktivet omfatter ikke en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, der forårsages af: a) forurening af diffus art, hvor det ikke er muligt at fastslå årsagssammenhængen, b) væbnede konflikter, borgerkrig, optøjer eller lignende, c) naturbegivenheder, som er usædvanlige, uundgåelige og uafværgelige, d) aktiviteter, som hovedsageligt tjener det nationale forsvar, den internationale sikkerhed eller til at beskytte mod naturkatastrofer, e) aktiviteter og hændelser omfattet af Euratom-traktaten eller traktaterne om det civile retlige ansvar for skader forårsaget af håndteringen m.v. af nukleart materiale, f) hændelser omfattet af FN's Søfartsorganisation (IMO)'s konventioner om olieforurening, bunkerskonventionen og HNS-konventionen (andre farlige og skadelige stoffer), og g) hændelser omfattet af den internationale konvention om det privatretlige ansvar for skader opstået under transport af farligt gods ad vej, jernbane og indre vandveje.

For så vidt angår punkterne f) og g) forudsættes det, at de relevante konventioner er trådt i kraft og er ratificeret af og gennemført i medlemslandet. Olieforureningskonventionerne er trådt i kraft og er ratificeret af og gennemført i Danmark i sølovens kapitel 10. De materielle regler til gennemførelse af Bunkerskonventionen og HNS-konventionen er gennemført i sølovens kapitel 9 a og 11, men ikrafttrædelsen af disse regler afventer den danske ratifikation af de to konventioner, og at de træder i kraft internationalt. Bunkerskonventionens internationale ikrafttræden er nært forestående, idet konventionen træder i kraft den 21. november 2008. Den danske ratifikation af konventionen afventer blot det Europæiske Fællesskabs godkendelse i medfør af Parallelaftalen af 19. oktober 2005 mellem Danmark og Det Europæiske Fællesskab om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område. Tidspunktet for HNS-konventionens internationale ikrafttræden er fortsat ukendt. Danmark er ikke og vil ikke blive part til konventionen om det privatretlige ansvar for skader opstået under transport af farligt gods ad vej, jernbane og indre vandveje.

Derudover kan den ansvarlige begrænse sit økonomiske ansvar for forebyggelse og afhjælpning af en miljøskade efter national lovgivning, der gennemfører FN's Søfartsorganisation (IMO)'s Globalbegrænsningskonvention. Denne konvention er i Danmark gennemført ved bestemmelserne i sølovens kapitel 9.

Direktivet fastlægger 2 ansvarsregimer, der fastlægger forpligtelser for de ansvarlige for miljøskaderne. Disse forpligtelser omfatter såvel umiddelbare handlepligter og handlepligter, der meddeles på et offentligt grundlag, dvs. ved påbud. Et i udgangspunktet ubetinget ansvar for en miljøskade og en overhængende fare for en miljøskade på beskyttede arter og naturtyper, vandmiljøet og jord, som er forårsaget af visse emissioner og begivenheder, der er forårsaget ved erhvervs mæssige aktiviteter, som er omfattet af direktivets bilag III. Disse aktiviteter omfatter primært forurenende aktiviteter som drift af IPPC-virksomheder og virksomheder, der håndterer affald, udledning af stoffer til vandmiljøet og fremstilling, håndtering og anvendelse af pesticider, biocider og farlige kemiske stoffer. Men også fremstilling, håndtering og anvendelse af genetisk modificerede organismer og indvinding og opstemning af vand er omfattet. Det ubetingede ansvar for en miljøskade og en overhængende fare herfor som følge af disse aktiviteter er suppleret med et ansvar for en miljøskade og en overhængende fare herfor på beskyttede arter og na-